

07.11.2023

Група №22

Урок №5

Тема уроку: Альманах “З-над хмар і з долин”. Угрупування “Молодамуза”. “Нова” драма на межі століть

Мета уроку: (формувати компетентності): *предметні* (знати про особливості угруповання «Молода муза». діяльність цієї групи); *ключові* (уміти знаходити та систематизувати інформацію з різних джерел для виконання навчальних завдань; усвідомлювати значення етичних норм в особистому та суспільному житті, прагнути їх дотримуватися; уміти пов'язувати події художнього твору з реальним життям і робити висновки; логічно висловлювати власні думки; давати оцінку героям, використовуючи навички критичного мислення; критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі); *загальнокультурні* (усвідомлювати те, що любов до Вітчизни — одна з найбільших людських чеснот; формувати прагнення до гармонії вчинків із загальнолюдськими цінностями)

ПЕРЕБІГ УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. ОГолошення теми й мети уроку

III. ПЕРЕВІРКА ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

IV. ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Написати конспект в зошит

«Молода муза». — літературне угруповання українських письменників, діяло у Львові протягом 1906-1909 рр. як клуб літераторів. До «Молодої музи». належали В. Бирчак, П. Карманський, Б. Лепкий, О. Луцький, В. Пачовський, С. Твердохліб, С. Чарнецький, М. Яцків. Близькими до цієї групи були такі письменники, як Ф. Коковський, М. Рудницький, О. Туринський, композитор С. Людкевич, скульптор М. Парашук, маляр І. Северин.

1907 р. — маніфест групи галицьких письменників «Молода муза». спрямований проти реалізму в літературі та національного волюнтаризму. Більшість модерністів групувалася навколо журналу «Світ». (1906-1907 рр.) та часопису «Будучність». (1909 р.). Пізніше об'єдналися навколо львівського

часопису «Молода муза». (П. Карманський, В. Пачовський, Б. Лепкий, С. Твердохліб, М. Яцків). Маніфест 1907 року пропагував аполітизм, чисте мистецтво, утечу від життя, культ підсвідомого. «Молодомузівці» запровадили й активно експлуатували деякі нові теми: утечу від життя, оспівування смерті, самотності, зображення нічного життя великих міст, артистичної богеми, культ підсвідомих видінь, які не були новими для європейської літератури, однак в українській літературі ще не прозвучали з достатньою силою. У зв'язку із цим частину їхнього дискурсу становив інтерес до французького символізму й зокрема перекладів Бодлера. Однак поезія «молодомузівців» так і не виробила нової мови для вияву нових почуттів. Вона застосувала старі слова, стару метрику, старі, часто фольклорні кліше. «Молода муза» не мала концептуальної естетичної програми й відповідно солідного теоретичного дискурсу. Вони представлені кількома відомими заявами, серед яких стаття Остапа луцького в газеті «Діло». 17 листопада 1907 р., яку Франко у своєму коментарі назвав «Маніфестом «Молодої музи». Як відзначала С. Павличко, «у теоретичному сенсі цей дискурс був досить кволим. «Молодомузівці» усвідомлювали проблему, але не змогли не тільки її вирішити, але й сформулювати коректно своє завдання. Вони передовсім заперечували народницьку традицію та її відповідне літературне втілення — реалізм. «Молодомузівці» досить чітко орієнтувалися на Захід, бо саме звідти приходили, а не виростили на рідному ґрунті нові художні ідеї». Група навколо журналу «Українська хата». (1909-1914 рр.), зокрема М. Сріблянський, М. Євшан, А. Товкачевський, Г. Чупринка, П. Богацький, пропагували культ сильної особистості, роздвоєної душі, настроєності, крайнього індивідуалізму. Якщо «молодомузівці» спромоглися лише позначити певні координати нового модерного дискурсу й нової філософії мистецтва, то розвинули їх Микола Євшан та його колеги з київського журналу «Українська хата». (1909-1914 рр.). Ніцшеанство лягло в основу дискурсу «хатян». Завдання журналу — принести «помочі і світла в темну українську хату». Засновники журналу прагнули розширити рамки української культури, модернізувати її, головним об'єктом їхньої критики було «старе». народництво або українофільство в усіх його політичних та мистецьких виявах. Головний опонент «хатян». — народницька критика, представлена газетою «Рада». її постійним автором Сергієм Єфремовим. У супереч назві «Хату». цікавило місто, її настанови були принципово антинародницькими. Тут друкувалися поезія й проза «модерністів». передовсім поетів «Молодої музи». а також «модерністів». російської України — Миколи Вороного, Олександра Олеся, Миколи Філянського та ін. Загалом усі, чия творчість була позначена естетичними інтересами, потрапляли в річище літературних зацікавлень журналу (Володимир Винниченко, Ольга Кобилянська, Михайль Семенко, Гнат Хоткевич, а також дебютанти часопису Павло Тичина, Максим Рильський, Володимир Свідзінський). Редактори журналу свою критику головним чином розгортали на засадах естетики. «Головне не про що писати, а як писати». — уважав М. Сріблянський. Головне не література (результат), а творчість

(процес), у якій на перше місце висувуються індивідуальність митця та його психологія.

«З-над хмар і з долин». — літературно-художній альманах. Упорядкував і видав М. Вороний 1903 р. в Одесі. У листі до М. Коцюбинського від 13 липня 1901 р. та в зверненні до письменників М. Вороний виклав програму альманаху. Відверто виявивши симпатії «до новіших течій у літературах європейських», він зазнав гострої критики з боку за відхід від дійсності у сферу «чистого мистецтва». Найбільш толерантно висловив свою незгоду з декларованими М. Вороним програмними цілями І. Франко в поетичному посланні «Миколі Вороному», яке разом з відповіддю «Іванові Франкові», опубліковане в альманасі. М. Вороний спростував приписувану йому пропаганду гасла «мистецтва для мистецтва», наголошуючи на потребі осучаснення української літератури, бажанні не обмежувати сферу творчої свободи письменника. Виступаючи за розширення тематичних меж літератури, за пошук нових тем і художніх засобів виразності, він закликав до модернізації української літератури.

Доповіді учнів про представників «Молодої музи».

Виразне читання поетичних творів «молодомузівців».

Робота в групах. Аналіз поетичних творів

Група 1. П. Карманський «Мені не жаль».

Група 2. В. Пачовський «Дрожанне душі».

Група 3. Б. Лепкий «Минеться ніч, розвієсь тьма».

V. ПІДСУМКИ УРОКУ

VI. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Зробити письмовий аналіз твору представника «Молодої музи»; підготувати повідомлення про життєвий і творчий шлях Лесі Українки.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

tanita.yar2018@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.